

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr 74 ANULU XII.

Telegrafulu este de doua ori pe septeman: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 20 Sept. (2 Oct.) 1864.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de a prenumera

la
„Telegrafulu Romanu“
pe triluniulu Octobru, Novembre si Decembre c. v. 1864.

Abonamentulu pentru Sabiu — — 1 f. 75 xr.

Pentru Transilvani'a si monarchi'a austriaca 2 f. —

Pentru Romani'a si tieri esterne — — 3 f. —

Sabiu in 17/29 Septembrie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Diet'a transilvana.

Siedinti'a din 24 Augustu (5 Sept. 1864.

Dupa citirea protocolului in limb'a germana, ablegatulu Cosiocnei Toth depune apromissiunea si e salutat de dieta cu: Elyen! Hoch! si Sa traiasca!

Comun'a Rosi'a se plange pentru perderea jurisdic-tiunei. (?) Se da comitetului de petitiuni.

Opidulu Resnovu se roga pentru dreptulu de a ave deputatulu seu propriu in dieta. Se da comitetului pentru legea dietala.

Comun'a Murarenii se roga a nu fi incorporata la municipiulu Naseudului, ci la alu Reghinului. Se da comitetu-lui pentru impartirea terei.

La ordinea dilei e desbaterea speciala asupr'a proiectului de lege privitoriu la modificarea §§-iloru 23, 26 si 85 ai patentei urbariale din 21 Iuniu 1854. *)

La titlulu proiectului comitetului Budacker propune modificarea urmatoare: Proiectu de lege, prin care se facu dis-positiunile despre rescumperarea prestatiunilor rescumpera-vere, cum si despre platirea capitalului de rescumperare si a reditului anualu de 5%. E sprijinitu.

Koronka in cuventu mai lungu propune, ca deca propunerea lui Budacker nu s'aru priimi, sa se lase afara din titlulu legi provocarea la § 23 alu patentei urbariale, si §-ulu acest'a sa se inapoieze comitetului, spre a preconsultanu proiectu. E sprijinitu.

Puscariu nu pote partini nici decatu propunerea lui Budacker, prin carea acel'a va, ca diet'a sa nu recunosca patent'a urbariala ca lege constitutiunala. Nu va sa se lase mai afundu in intrebarea acest'a, ci va numai sa-i observe scurtu, ca dupa propunerea densului titlulu n'aru ave nici unu intielesu, de ore ce nu s'aru sci, de ce rescumperare, de ce prestatiuni, de ce redite anuale este vorb'a. Astfelu dar Budacker nu si-aru ajunge scopulu. Prin aceea insa, ca citeza cati-va §§-i din patent'a urbariala, diet'a inca n'a recunoscutu acesta patenta de lege constitutiunala, ci numai de lege statatoare, carea au intratu odata in vietia. Mai suntu si alte propositiuni, facute din partea altoru membri, precum Dr. Ratiu si a densului (Puscariu privitoare la dotarea preotiloru si a dascaliloru, si deca nu ne vomu provoca la patent'a urbariala, atunci n'avemu de ce lega hotaririle nostre. In fine observa lui Koronka, ca lasandu-se afara citarea §ului 23, tota legea putinu aru plati; caci de si § 23 nu atinge materi'a legi, ci numai form'a, adica modalitatea cum sa se rescumperare dilerii, totusi form'a acest'a are unu pretiu respectabili pentru dileri. § 23 alu patentei cere, ca dilerii sa se rescumperare toti deodata, pecandu proiectulu regimului, care e totdeodata si alu comitetului, concede a se rescumperare dilerii si unulu cate unulu. Densulu recomanda deci titlulu din proiectulu comitetului neschimbatu.

Gull propune, a se modifica titlulu legi astfelu: Pro-

*) A se vede proiectulu de lege in nrulu 72 alu „Tel. Rom. Red.)

iectu de lege despre efeptuirea dispositiuniloru patentei imp. din 21 Iuniu 1854, nr. 151 din buletinulu imp., privitoare la rescumperarea prestatiuniloru rescumperabile. E sprijinitu.

Vajd'a propune, ca nepriimindu-se propunerea lui Budacker, titlulu legi sa se faca numai la urma, dupace va fi desbatuta si priimita legea intraga. E sprijinitu.

C. Schmidt nu va sa laude patent'a urbariala, dar nici nega nu pote, ca aceea e unu faptu complinitu. Ingridirea lui Budacker n'o afla teme'nica, de orece recunoscendu ce-va ca faptu complinitu aru aproba ce s'au facutu. Legea urbariala e facuta in tempulu absolutisticu, candu regimulu ave in mana tota puterea; modificarea eii s'aru pote face numai pe calea constitutiunala, ceea ce aici nu e la tempulu, la loculu seu. Cumca legea nu e perfecte, recunoste regimulu insisi, caci altmintrea n'aru fi modificatu unii §§i. In fine recomanda titlulu dupa proiectulu regimului. Pre Koronka lu combate, caci tocmai § 23 alu patentei trebuie schimbatu, si fostiloru jeleri trebuie data inlesnirea de a se rescumperare si unulu cate unulu. In contr'a propunerei lui Vajd'a n'are nimic, deca propunerea originala nu s'aru priimi. Numai in locu de: proiectu de lege, densulu aru dice: articulu de lege.

Budacker explica propunerea sea intr'acolo, ca densulu aru voi sa ncungiure, ca nu cum-va diet'a prin priimirea titlului originalu sa se para, ca aprobaza legea acest'a. Poporulu, care nu scie mpregiurările de ajunsu, va cugeta, ca legea acest'a, ce-lu apasa totu mai tare, au esitu dela dieta. Apoi reflecta lui Puscariu si lui Gull.

G. Manu se declara pentru propunerea lui Vajd'a.

Rannicher, dupace diet'a in adresa sea dto 24 Aug. 1863 a recunoscutu, ca dessarcinarea pamentului este o trebuintia imperativa, nu pote consimti cu Budacker, caci prin acest'a s'aru confunda natiunile despre alu meu si alu teu si s'aru surpa de totu creditulu terei.

I. Balomiri a sprijinitu propunerea lui Budacker, dar acum dupace s'a convinsu de contrariulu, nu o pote partini. (Bravo! Haritate.) Propunerea lui Budacker ignoreza patent'a din 21 Iuniu 1854 prin aceea, ca nu face pomenire despre dens'a. Diet'a intra acum in desbaterea speciala asupr'a cutaroru §§-i din patent'a urbariala, dela carea nu se pote abate; ear deca Budacker n'aru recunoste patent'a, atunci aru trebui sa o reiepte, ceea ce acum nu are locu. De aceea partinesce propunerea comitetului.

Repr. regimului Lazaru recunoste, ca diet'a are dreptulu, de a trage la revisiune patent'a urbariala intraga, dar ce succesu aru ave o astfelu de revisiune, despre acest'a nu va sa vorbesca. Cu privire la propunerea lui Budacker dice, ca comisiunei, candu i s'a datu proiectulu respectivu i s'a disu, ca sa-si dea parerea asupr'a §§-iloru 23, 26 si 85, ear acum i se dice, ca nu a datu operatu bunu, caci §§-ii acei'a trebuie sa remana afara. Du privire la propunerea lui Gull observa, ca aru fi indestulitu cu ea, deca s'aru pote pune in titlu si cugetulu lui, ca adica nu voiesce a se lasa in dis-positiuni materiale. Ear deca nu se va dice in titlu espressu, ca la ordinea dilei suntu §§-ii cutari si cutari, atunci totusi s'aru pote slobozi ore care dintre deputati si la desbaterea propositiuniloru materiale. Catu in fine pentru propunerea lui Vajda, aceea inca o afla curiosa: ca adica diet'a sa desbata o lege, neavendu o tesa otarita, despre carea sa desbata; caci acest'a numa ne-aru departa dela firulu desbateriloru si ne-aru duce pe unu terenu, unde fiacare aru pote vorbi ce aru voi. De aceea dar partinesce propunerea regimului si resp. a comitetului.

Presied. resuma propunerea lui Budacker, propunerea lui Koronka (nesprijinita), propunerea lui Gull si propunerea eventuala a lui Vajda.

La votare propunerea lui Budacker nu se priimesce,
propunerea lui Vajd'a nu se priimesce,
propunerea lui Gull nu se priimesce,
propunerea comitetului se priimesce.

La § 1, care se citește în toate 3 limbile,
Presied. va aduce toate 4 alineele un'a după alt'a la votare.

Domzs'a dîce, ca totu pamentulu, care se ține de dispozițiunea nobilitara, este séu alodialu séu colonialu. În sensulu patentei, ai cărei §§i 23, 26 și 85 din secțiunea 2 se iau acumu la desbatere, trece și o parte a pamentului alodialu în posesiunea fostiloru incuilini. Elu nu afla legislațiunea îndreptată a luá dela domni pamentesci averea privatá și a o transpune fostiloru incuilini. Fiinduca patent'a urbariala s'au facutu în an. 1854, și bas'a acelu principie în decursu de 10 ani s'au facutu mai multe hotariri, asiá densulu este de convingere, cumca înalt'a casa trebuie sa se țina strinsu de principiile stabilite în patentá. După acésta introduce trece vorbitorulu la § 1 din proiectulu comisiunei și afla terminulu „40 de rate“ fără deosebire și privire la summele, care au de a se plăti, prelungu, prin urmare face deosebire între summele, care au de a se plăti și între termínii, în care au de a se plăti, și acésta o face atátu în folosulu domniloru pamentesci, câtu și în folosulu fostiloru incuilini. În privinti'a acésta face urmatórea propunere: „Summele, care suntu mai mari de 200 f. sa se plătesca 'n 30 rate, summele, care suntu mai mici decâtu 200 f. sa se plătesca în 20 rate, și summele, care suntu mai mici decâtu 100 f. sa se plătesca în 10 rate.“ Apoi se róga de Presied., ca de și nu s'au cititu punctele celelalte ale șului acéstuia, pentruca densulu au facutu o propunere pentru §-ulu întregu, sa vorbésca și la celelalte puncte.

Presied. se róga de iertare de d. regalistu, insa fiindca aci e vorb'a numai de aline'a 1 a șului 1, asiá nu-i póte dá licentia acum'a, a vorbi despre acéstu pct., fără dupace se va radica aline'a 1 a șului acéstuia la vigóre de concludu, atunci densulu i va dá mai antáiu cuventulu. Apoi provóca pre membrii casei la sprijinirea proiectului regal. Domsz'a, care se și sprijinesce.

Schuler-Libloy într'o cuventare fórté lunga face la § 1 urmatórea propunere: Tóte acele sarcini pâna acumu cá prestatiuni urbariali nerescumperate séu nerescumperande, suntu rescumperavere, care pentru possessori, fatia cu supr'a-proprietarii bunului domnescu statorescu referintiele de prestatiune séu de administratiune; contractele temporali séu contractele de arenda séu de dreptu privatu prin acésta nu se atingu.

§ 2. Pretiulu constatatu alu prestatiuniloru anualu, după subtragerea contr'a — prestatiuniloru și după subtragerea unei tertialitati pentru pretiulu mai micu alu prestatiuniloru urmate de sila a scadiamentelor, a speselor de incassare și administrare immultitu de 20 de ori — capitalulu de rescumperare, care se póte plăti statorindu-se anuitati de amortisatiune.“ Se róga de înalt'a casa, acéstu amendamentu alu densulu a-lu cerne și de totu séu în parte a-lu priimi.

Presied. face înalt'a casa atenta, cumca propunerea facuta s'atinge de partea materiala, care nu e la ordinea dílei. După aceea provóca pre membrii pentru sprijinirea amendamentului pusu de Schuler-Libloy. Se sprijinesce.

În fine declara siedinti'a 'ncheiata, și siedinti'a urmatóre o pune pe Marti'a venitóre la 9 óre, dicendu, ca va închei'a-o la 1 óra după amédi, cá comitetele sa póta continua lucrările lor după amédi.

Siedinti'a din 26 Augustu (7 Sept.)

După citirea protocolului în limb'a româna, lui Brandsch se acórdá concediu pâna la finea lui Septembre. Apoi se citește o scrisóre a directiunei finantiale, prin carea cere cá satulu Ieghi'a sa se încorporeze la municipiulu Clusului. Se dá comitetului pentru impartirea tieriei.

La ordinea dílei e desbaterea speciala asupr'a alineei 1 din proiectulu comitetului. Vlass'a are cuventulu. Espunendu importanti'a cestiunei siurginti'a de a se deslegá câtu mai îngraba, oratorulu trece la assertulu lui Domzs'a (de altmintrea nesprijinitu), ca rescumperarea prestatiuniloru pentru locurile díleresci séu alodiale aru taiá în dreptulu privatu alu aristocratiei. Densulu nu póte lasá sa tréca numai asiá assertulu acésta, care aru espune diet'a în opiniunea publica cá pre un'a ce nu e condusa de spiritulu tempului presinte și de prin-

cipiele umanitati. Dintre tóte amendamentele celu mai potrivitu i se pare a fi alu lui Schuler, care-lu și recomanda dietei spre priimire; ear nepriimindu-se acésta, atunci partinesce proiectulu regimului.

Presied., nefiindu insinuatii alti vorbitori, va sa tréca la votare; Gaitanu observa, ca 'nu e de ajunsu numerulu deputatoru presinti spre aducerea unui concludu; și a-deverindu-se assertulu acésta în urm'a numerarei,

Gaitanu cere cuventu. Nepotendu-si face inca o idea chiara despre totu operatulu, de órece l'a priimitu numai în diu'a trecuta, dar totusi conformandu-se, ca o lege adusa pe cale absolutistica nu póte servi dreptu basa unei legi constitutiunale, pânacandu legea aceea nu s'a priimitu în principiu și nu s'a supusu unei revisiuni: propune urmatórele: 1) a remané afara citatulu din § 1 aline'a 1; 2) după cuvintele: „ori nu se va face“, a se adauge: „pe cale legala“; cáci după ordinatiunile este sub regimulu cadutu nici o 'nvoiela privata nu avea potóre, déca nu erá aprobata de directiunea fondului de despagubire séu facuta în fati'a tribunalului urbarialu; 3) sa se dica, ca capitalulu de rescumperare etc. se va respunde parte prin cei îndatorati, parte prin fondulu tieriei. Pentru motivarea propunerei din urma aduce împregiurarea aceea, ca dílerii de 14 ani au platitu pe capu câte 3 f. pe totu anulu, va sa dica în 14 ani 42 f., și inca pelânga acésti'a aruncaturi în summa de 34—35 f. în fondulu desdaunarei. Considerandu inasa, ca dílerii au și locuri în hotaru, pentru care au platitu contributiuni și aruncaturi, asiá de regula se póte dice, ca díleriulu au platitu în fondulu desdaunarei 35—50 f. în decurgerea acestoru ani. Fiinduca capitalulu de despagubire pentru 52 díle cu palmele face 145 fl., și fiinduca 43 fl. e cam a trei'a parte din 145, trebuie sa dica, ca fondulu pentru desdaunarea pamentului datoréza cu acésti bani díleriloru și are sa-i plătesca pentru ei proprietariloru. În privinti'a proportiunei între díleri și fondu, precum și pentru aceea, cá capitalulu de despagubire sa nu fia nici odata mai mare, decâtu pretiulu pamentului dessarcinatu, va face propuneri mai tardiu. În mai multe comune se afla díleri, cari locuiescu câte 4—5 în bordee și îndesati pe câte unu petecu de locu, și Ziganii mai nainte n'aveau voia de a umblá din satu în satu, ci trebuiau sa se asiedie la unu locu, unde faceau proprietariulu atátea prestatiuni, câte cereá dela ei. A despagubi acum astfelu de prestatiuni de sila, crede ca nu e cu dreptulu, ci prestatiunile acelea aru trebui reduse numai la atát'a, încátu capitalulu rescumperarei sa corespunda pretiulu pamentului dessarcinatu. (Bravo!) E sprijinitu.

Thiemann percurge indoielile, ce s'au adusu asupr'a operatului comitetului. Mai antáiu respunde la imputarea cáci nu s'au facutu anuitatile, documentandu ca numai în cuventu e deosebire, ba inca proiectulu comitetului e mai favoritoriu pentru díleri. Apoi combate propunerea, a se scadá $\frac{1}{3}$ în locu de $\frac{1}{6}$, și documentéza, ca asemenarea între locurile alodiale din Transsilvani'a, și cele dintr'alte tieri nu se potrivesce, și arata mai pe largu, în ce se cuprinde deosebirea între cele și césta, și ca priimindu-se referintiele de acolo cá normative pentru noi, sórtea jeleriloru nu s'aru îmbunatati, ci dincontra aru deveni mai rea. Ielerii se afla preste totu în stare fórté ticalósa, și cu câtu se voru poté rescumperá mai curendu, cu atát'a va fi mai bine; ear déca se va scadá $\frac{1}{3}$ în locu de $\frac{1}{6}$, proprietarii se voru silá a îngreuiá câtu se póte rescumperarea, și acésta li-aru și succede cu atát'a mai vertosu, cu câtu fórté arareori se afla ceva scrisu în privinti'a acésta; ear a portá fostulu jeleriu processu, aru fi ruinarea lui totala.— Cu câtu pamenturile jeleresci voru trece mai multu în mâni de ómeni lucratori, cu atát'a mai bine pentru Transsilvani'a preste totu; și tocmai pentruca pamenturile jeleresci suntu mici, jelerii se voru silá a le cultivá câtu se póte mai bine, cá cu atát'a mai curendu sa se póta rescumperá. Cátu pentru propunerea aceea, cá fostii díleri în parte sa se rescumpe din fondulu tieriei, trebuie sa marturisésca, ca de órece despagubirea acésta se va urcá susu și aru încordá preste mesura poterile tieriei pentru unu scopu, care nu atinge interesulu tuturor locuitoriloru, asiá comitetulu lângá sarcinele cele mari de pâna acumu n'a mai potutu adauge și alte sarcini nóue, cu atát'a mai puțin, cáci nu se scie mai nainte, câte millióne va face acésta despagubire. E unu lucru fatalu, a impune poporului sarcini, și a nu scí, câtu de mari voru fi acéste sarcini. În fine câtu pentru persónele incuiliniloru, și de acéstea s'au îngrijitu comitetulu prin aline'a 4. Și asiá se róga, a se priimi propunerea comitetului. (Va urmá.)

Sabiu în 14/26 Sept. 1864. (Continuare și capetu.) Nu potemu scí, déca diet'a va adoptá principiulu inlesnirii administratiunei, fără privire la nationalitati, dupacum fusese

d. e. sub absolutismu, ori va decretá impartirea tiei dupa cercuri cu caractere natunale, ori in fine (ceeace aru fi mai greu) va cercá a combiná aceste dóue principie; noi in sa remanemu pelânga parerea noastră, basata numai si numai pe adeveratul interesu alu poporului, bine sa fimu intielesi: alu poporului, nu alu am ploiatiloru ori alu burocratiei preste totu, ca adica dupacum suntu de amestecate referintiele topografice si etnografice ale patriei noastre, numai principiulu inlesnirii administratiunei póte duce la resolvirea multiamitóre a acestei grele cestiuni. Si tocmai de aceea ne-amu tinutu datori, a trage atentiunea publicului nostru asupr'a acestei impregiurari, si a provoca comunele române, cá sa nu 'ntardie a se declará inaintea dietei, ca unde voiescu a fi incorporate? Astfelu voru implini comunele o datorintia cátra sine insesi, voru dá ocaziune si deputatiloru loru respectivi de a cunosce trebuintiele poporului si de a le aperá apoi in diet'a tiei dupa potintia, si in modulu acest'a comunele insesi voru usurá deputatiloru loru posituncea cea grea in acésta cauza. Dintr'alte fiindca asiá numitele teritorie natunale inca stau inlauntrulu cercului posibilitatii, comunele aru trebui sa stiliseze rogările loru astfelu, incátu la casu de infiintare de teritorie natunale sa-si reserve dreptulu de a se declará din nou.

Brasiovu in 15/27 Septembrie. Efori'a gimnasiului nostru românu, cunoscuta pentru invapaiatulu zelu, cu care inaintéza caus'a acestui institutu sacru, a dispusu a se serbá in totu anulu o di spre amintirea punerei petrei fundamentale la acestu gimnasiu, si anume totdeun'a in Dominec'a, ce urméza dupa diu'a S. Sofie (diu'a adeveratei puneri a petrei fundamentale). Spre a serbá cu demnitate acésta insemnata di, a proiectatu urmatórea

Program'a

despre modulu, cum sa se serbeze s. Sofia, ce cade Joi in 17, Dumineca in 20 Septembrie, cá patrón'a scóloru romanesi gr.-orientale din Brasiovu.

1. Se va tiné s. liturgia, se va face parastasulu intru pomenirea binefacatoriloru repausati, potendu-se S. Liturgia o va cantá corulu muziceii vocale.

2. Sub s. Liturgia se va tiné de cátra unulu dintre Preotii unu cuventu acomodatú serbatórei.

3. Dupa Liturgia, tinerimea studiósá atátu gimnasiala, cátu si normala cu Professorii, in rendulu in care au venitu la s. Liturgie, in acelasi se voru intórce la edificulu scolaru, precesi de flamurile sale respective, dupa densii urméza prapurele Bisericeii, apoi Preotii in ornate, apoi Representantii dela ambele Biserici, Efori'a, potendu-se in rendu doi cáte doi, si celalaltu poporu, si asiá vinu cu totii la scóla.

4. Ací in vestibululu Edificiului se va face santirea apei si se voru stropi clasele.

5. Se va cantá de scolari innulu populariu alu Imperatului si alu Arhiepiscopulu.

6. Se va tiné din partea unui Professoru unu cuventu corespondiatoriu festivitati.

7. Se voru ceti regulile scolastice.

Spre a serbá mai cu demnitate acésta memorabila di, Efori'a au invitatú si pre Rev. D. Archimandritu Popasu a onorá vechiulu locu alu salutariei sele activitati de Parochu si Protopopu cu presinti'a sea. (A si plecatu. Red.)

Despre Mitropolia scirile cele mai bune.

Diet'a Dalmatiei s'a deschisu in modu solenelu in 14/26 Sept. prin Gubernatorulu Br. Mamul'a. De fatia aufostu 34ablegati.

Varietati si noutati de di.

(Distinctiune.) Mai. Sea s'au induratu pregratiosu, a darni directorulu de politia din Sabiu Iosifu Kirchner, pentru indelungatulu si credinciosulu servitiu ce l'a facutu, ordinulu corónei de feru de class'a III. cu iertarea taxeloru.

Immomentarea lui Maioreseu se facu in Bucuresci cu mare solemnitate. La momentu se tinura 3 cuvinte funebrale: unulu de P. Eppu Dionisiu, alu doilea improvisatu de P. Veniaminu, vechiu elevu alu reposatului, alu treilea de d. A. Papiu Ilarianu. Iertandu-ne spatiulu, vomu comunicá si noi dintr'ensele.

Adunare generala a Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultura si conversarea poporului românu se va tiné in 13/25 si urmatórele dile ale lunei lui Octobru a. c. Un'a dintre afacerile adunarei generale va fi si schimbarea statuteloru, in cari s'aru fi observatu unele scaderi. (Intre aceste scaderi noe dela nceputu ni s'a parutu a fi chiaru titlulu si resp. scopulu Asociatiunei, adica: „Si conversarea poporului românu“—o numire, prin carea Asociatiunea insasi se caracteriseza in ochii lumii cá o simpla casina.)—

Esaminulu de maturitate l'au facutu la gimnasiulu din Beiusiu 33, ear la celu din Blasiu 35 tineri.—

D. B a b e s i u, dupacum ne spune „Concordi'a“, prin p. n. resolutiune dto 4 Septembrie e denumitu Consiliaru actualu alu tabulei reg. din Bud'a. —

Prelegerile la academi'a c. r. de drepturi din Sabiu pe anulu 186⁴/₅ se voru incepe in 23 Septembrie (5 Octobru) a. c. —

Calendarulu Umoristului va esi in 20 Sept. cu vr'o 25 caricaturi. Pretiulu lui va fi 30 cr. Cuprinsulu lui promite destula materia de petrecere, pentrucá sa-lu recomandamu publiculu românu in aceste tempuri seriose.—

(Turinulu si Florenz'a.) Pecátu Turinulu este mai intristatu pentru perderea resiedintiei regesci, si nu se póte mangaiá nici cu cele 30 mill. franci, ce i se promitu dreptu despagubire, pe atát'a e mai vesela Florenz'a, unde casele, in urm'a sciriloru telegrafice: ca ea are sa fia pe venitoriu capital'a Italiei, s'au urcatu la pretiulu duplu. —

Principatele române unite.

Nu ne-amu insielatu nici decátu, candu diceamu in nrii trecuti, ca caletori'a Domnitorului va fi salutata de poporu, mai cu séma de clacasii eliberati, cu mare bucuria. Eata ce ne spune despre acést'a unu telegramu alu „Bucimului“.

Ruginós'a in 9/21 Septembrie 1864.

„Dupace Mari'a Sea Domnitorulu, pe tota intinderea drumulu din Bucuresci pâna 'n Ruginós'a, a fostu intempinatu de gamedile clacasiloru cu urári de multiamire pentru legea rurala; astadi, pe neasceptate, ne-amu pomenitu cu gamede insemnatóre de clacasi intrandu pe tóte portile Ruginósei, in numeru de siése mii, din tóte pártile Moldovei, cu primarii si preotii in fruntea loru.

Mari'a Sea aflandu, a ordonatu Colonelulu Pisotschi; ca sa mérga intre ei, si sa-i intrebe care le este nevoi'a ce-i aduceá? Respunsulu loru a fostu, ca ei, fiindu acum scapati de tóte nevoile, au venitu sa se inchine si sa multiamésca Mantuitorulu loru.

Mari'a Sea, invoidu-le apropiarea, s'a coboritu in mijloculu loru, si dupace a priimitu urările care facea sa resune tóte latuarele, li-a datu o tálmacire asupr'a legeru rurale, si totodata parintesci sfatuiri si povatuiri, dicendu-le, ca, pentru a se poté bucurá in viitoriu de rodulu legeru, trebuie sa fia mai multu decatu in trecutu, ómeni de buna renduieála si de o indoita harnicia, fiindu in adeveru liberi pe munc'a loru. Odata eu urările, satenii au inchinatu Mariei Sele o pâne mare purtata de siése betráni, cu sare, unu berbecu impodobitu cu cordele de trei colori, si urmatórea adresa:

„Pré Inaltiate Dómne! Mare esti Tu Dómne! prin actulu din 14 Augustu, millióne de suflete care zaceau de seculi subt osând'a boieresculu si in desevarsit'a seracia, adi suntu eliberati si chiamati la rendulu ómeniloru.

Bunule parinte alu plugariulu Românu! Tu ne dai lumina, Tu ne dai viétia si Tu esti puterniculu stapanitoriu, uniculu Domnitoriu, carele ai fostu menitu de Domnedieu Santulu sa fi mantuitorulu nostru, dela copilulu din fascia pâna la betránuulu din cárgia. (Eara tieranii saltandu de bucuria, strigau din fundulu animei, Sa traiésca Alessandru Ioann I!) Asiá, pré Inaltiate Dómne, ni-ai facutu dreptate. Ai ruptu in fine zapisulu sclaviei, ni-ai datu ogorasiulu, chrana familiei noastre, si ai facutu cá si in vét'r'a tieranului sa domine línisecea si fericirea. Speranti'a de viitoriu, Tu ai descéptatu in anim'a amortita a locuitorulu saténu; si elu, cu totulu petrunsu de recunoscintia pentru facatoriulu lui de bine, de la altariulu Domnediescu unde a radicatú glasu de rogaciune, alérge, vine, sa Ve intempine cu bucuria si respectu, si jura la piciórele Mariei Tale credintia, dragoste, recunoscintia eterna!

Uitate sa fia Dómne, suferintiele trecute. Nici voimu, Préinnaltiate Dómne, á sci, cine a fostu pricin'a indelungatei noastre patime in trecutu, si tréca cu tóta ur'a ce i se cuvine. Anime senine incoróne pe suveranulu tiei si dela tóta suflarea audia glasu de bucuria si de binecuventare!

„Sa traiésca Mantuitorulu tieranului pontasiu!
Sa traiésca Alessandru, suveranu alu Româniloru, dimpreuna cu Mari'a Sea Dómn'a, ani multi si fericiti, si in sprijinulu bratieloru noastre remâne la fiacare d'apururea incredintiata tari'a tronulu Marieloru vóstre.

Priimesce Mari'a T'a, binecuventarea si juramentulu de credintia, ce venimu cu miele sa depunemu, noi préplecatii si umilitii Vostri servitori.“

Prospectu politicu.

Conventiunea intre Francia si Italia, despre carea raportaramu in nrii nostri din urma, dá ansa la cele mai feliurite combinatiuni politice. Itali'a preste totu de siguru se va fi bucuratu de acestu pasu facutu in

caus'a ei, căci pentru o națiune alături de sanguinica nimicu nu potea fi asiá molestu și neplacutu, că o acceptare neintre-rupta de căti-va ani. Cetatea Turin însă a priimitu acésta scire cu multa amaraciune, ceea ce se vede din revoltele de strade, facute în nóptea din 9 spre 10 și cele urmátore ale lui Septembrie. Lovirea între poporu și milita se pare a fi fostu fôrte seriósa: căci, déca se póte dá crediamentu unei foi vienezze, prin spitalele din Turinu jacu preste 250 cetatieni raniti. — Italianii credu fresce — cu cătu dreptu, va dovedi venitorulu, — ca Florenz'a numai pe óre care tempu va fi capital'a Italiei, ear capitala definitiva în sfarsítu totusi va fi cea de multu dorita: Rom'a.

Diariile franceze dejudeca lucrulu acest'a în moduri fehurite; „France“ amenintia pre Austri'a, că pre ceea ce strica desvoltarea și consolidarea Italiei. — Ministeriulu francosu se ocupa cu elaborarea bugetului pe anulu venitoriu, care se va infatísia camereloru cá bugetu de pace.

Conferintiele vienezze în caus'a dano-germana înca totu au vacantia. Caus'a se dice a fi, ca Austri'a și Prussi'a aru fi tramisu note fôrte energice la Kopenhagen, prin cari aru fi cerutu declaratiune neamanata ori într'o parte ori într'alt'a.

Imperatés'a Rusiei erá sa se duca în 14/26 Septembrie la Darmstadt, spre a se 'ntalni cu Imperatés'a Francosiloru.

Camere'a Serbiei (Scupcin'a), dupacum amintiramu, s'au inchisu în 6/18 Sept., și asiá nu tinuse fâr' 20 de zile (din 15/27 Aug.) Lucrulu principalu, cu care s'au ocupatu în acestu scurtu terminu, se pare a fi fostu votarea bugetului, care cá mai în tóte staturile Europei, și în Serbi'a e un'a din greutátile cele mai mari. Scirile despre revoltele din Montenegro se paru a fi fostu esagerate.

„Köln. Ztg.“ aduce o corespundintia din Vienn'a dto 12/24 Sept., în carea se dice, ca Austri'a e aplicata a recunósce regatul Italiei, déca Conventiunea franco-italiana nu va avé de scopu unificatiunea Italiei. La casulu acest'a Austri'a, pelánga despagubire, va resigná la drepturile sele din Itali'a. În privintia teritoriului papalu cere dela Itali'a recunóscrea și consolidarea prin tractatu a statului quo, mai departe recunóscrea posesoriului austriacu din Veneti'a pentru tóte tempurile. Pre regele Victoru Emanuilu lu va recunósce Austri'a în posesoriulu teritorioru lui de acum. Motivulu acestoru concessiuni aru fi starea finantiala a monarchiei. — Scirea acést'a trebuie priimita cu mare reserva.

Nr. 23—3 Publicatiune de concursu.

A. Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Albacu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembrie 1864.

Emolumente suntu 200 f. v. a., lemne câte trebuie și cuarțiru liberu.

B. Asemenea pentru postulu invetiatorescu la scól'a populara romána gr. or. din Ponorelu, se deschide prin acést'a concursu pâna 'n 25 Septembrie 1864.

Emolumente suntu 160 f. v. a., patru stângeni de lemne, cuarțiru liberu și o gradina.

Doritorii de a ocupá aceste posturi suntu postiti a-si asterne petitiunile sele pâna la terminulu de susu, prevediute cu urmátorele documente:

a) ca au absolvitu gimnasiulu inferioru și cursulu pedagogicu în institutul diocesanu,

b) ca suntu Români de relegea gr. or.

c) ca suntu ómeni cu moralitate buna.

Ce au a se tramite pre terminulu de susu la scaunulu Protop. alu Zlatnei de susu.

Campeni 20 Augustu, 1864.

Inspectorulu scolariu distr. din Protop. Campeniloru.

Ioanne Patiti'a,
Administr. protopopescu.

Nr. 28—3 Concursu,

ce se deschide la scól'a provisoria comunala din Vistea inferióra, pentru unu docente. Acésta scóla va fi numai pe anulu curgatoriu provisoria comunala, ear mai incolo se va organizá de scóla centrala pentru cerculu fostei 8 Compagnii granitieresci.

Salariulu pe anulu acest'a provisoriu va stá din 180 f. cuarțiru liberu cu 2 odái, bucataria, pivnitia, gradina de legumi, 6 orgii de lemne și 6 jugere aratura, dela concurenti se cere de documentare:

- 1) ca este románu de legea gr. orientala,
- 2) testimoni, cumca a studiatu pedagogi'a, seu patru clase gimnasiale,
- 3) atestatu de botezu dela diregatori'a politica,

Redactoru respundiatoru Zacharia Boiu.

4 pe lángea limb'a romána sa cunósca și limb'a nemtiésca și cantárele bisericesci.

Salariulu se va radica din Cas'a comunala în tóta lun'a anticipative.

Tóte aceste documente concurentii le voru tramite celu multu pe la finitulu lui Sept. a. c. cal. nou la subscris'a deregatoria comunala.

Vistea inferióra 4 Sept. 1864

Deregatori'a comunala din Vistea inferióra.

Nr. 33—3

Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Zizinu, districtulu Brasiovlui, sa cere unu invetiatoru, care sa fia și cantaretu la Biserica, cu salariu anuale de 80 f. v. a.

Predisulu salariu sa priimesce regulatu la sfarsítulu fiacárei luni dela Diregatori'a comunala pre lángea infatísiera cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembrie a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite în Brasiovu, la Pré On. scaunu Protopopescu I alu Brasiovlui pe lángea petitiune timbrata cu 50 xr.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna și cu sporiu de class'a I gimnasiulu micu, și cursulu pedagogicu din Sabiiu, seu celu pucinu gimnasiulu micu, și ca cunósce tipiculu și cantárele bisericesci.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr. or., și în fine

3) Atestatu de portare politica; și acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Esc. Sele, Pré santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Zizinu 8 Septembrie 1864.

Oprea Bogdanu, Parochu. Ioann Ciceiu, curatoru.

Nr. 32—3

Concursu.

La scól'a populara, romána, ortodoxa, din Darste, districtulu Brasiovlui, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a.

Predisulu salariu se priimesce regulatu la sfarsítulu fiacárei luni dela diregatori'a comunala pe lángea infatísiera cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pâna la 30 Septembrie a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a tramite în Brasiovu la Pré Onóratulu Scaunu I. prot. alu Brasiovlui pre lángea petitiune timbrata cu 50 cr.

1) Atestatu ca a absolvatu cu portare buna și cu sporiu de class'a I gimnasiulu micu și cursulu pedagogicu din Sabiiu, seu celu putinu gimnasiulu micu.

2) Atestatu de botezu, ca e de confessiunea gr-orientala, și în fine

3) Atestatu de portare politica; acestea pâna la susu prefiptulu terminu, spre a se poté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sele Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodoxe, pentru parintésca intarire. Darste 8 Sept. 1864.

Tom'a Bersanuu, Parochu.
George Mesiotu, Curatoru.

Nr. 22—2

CITATIE EDICTALA.

Elen'a Davidic'a legiuit'a sotie a lui Nicolaie Oage amádoi din Bodol'a (Budila) Comitatulu Albei de susu Cerculu Hegigului, carea de 6 ani de zile siau parasitu cu necredintia pre numitulu seu sotiu și au prebegitu în lume, prin acést'a se sorocesce, cá în terminu de unu anu și o di, dela datulu de fatia, negresitu sa se presenteze innaintea subscrisului Scaunu Protopopescu, spre a stá fatia la judecata, pentru ca la dincontra, procesulu din partea barbatului ei asupr'a ridicatu, și fára de dens'a se va hotari, amesuratu Canoaneloru Sfinței Bisereci Ortodoxe greco orientale.

Scaunulu Protopopescu greco res. alu tractului Hidvegului.

Elópatak 15. Augustu 1864. Ioann Mog'a, Protopopu.

Nr. 20—2

EDICTU.

Ioann Tom'a Costandinu, din Turchesiu, în Ardélu, de relegea gr. or: a parasitu pe legiuit'a sea socia Ecaterin'a Nicolae Bidu, din Brasiovu, de legea ortodoxa, de 10 ani de zile, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá dela dat'a de mai josu în unu anu și o di sa se infacisiedie negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I alu Brasiovlui, căci la din protiva se va dá hotaríre la acti'a sociei lui și în lipsa-i.

Brasiovu 7. Augustu 1864.

Ioan Baracu, Adm. prot. int. alu Brasiosului.

Editor'a și tipariulu tipografiei diocesane.